

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΡΙΤΗ 10 ΙΟΥΛΙΟΥ 2001
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ:
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΠΕΝΤΕ (5)**

**ΚΕΙΜΕΝΟ
ΘΑΝΑΤΙΚΗ ΠΟΙΝΗ**

Όλο και πιο συχνά κάνει την εμφάνισή του, στο φως της διεθνούς επικαιρότητας, το θέμα της θανατικής ποινής. Όλο και πιο δυνατές και οργανωμένες είναι οι φωνές που υψώνονται από κάθε γωνιά του πλανήτη εναντίον των χωρών που τη διατηρούν στους κώδικές τους και την εφαρμόζουν. Ανάμεσα σ' αυτές (74 στο σύνολό τους) υπάρχουν και χώρες με δημοκρατική παράδοση όπως οι ΗΠΑ, όπου η θανατική ποινή εφαρμόζεται σε 38 από τις 50 Πολιτείες της και όπου έχουν εκτελεστεί 700 άτομα από το 1976, όταν το Ανώτατο Δικαστήριο τη νομιμοποίησε στις ΗΠΑ.

Αναγκαίο κακό, παραδειγματική ποινή για τα μεγάλα εγκλήματα ή ανοικτή και συνεχή παραβίαση του κυριοτέρου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, του δικαιώματος στη ζωή, αποτελεί η ποινή του θανάτου; Πρόκειται για ένα ερώτημα στο οποίο, από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα, πολλοί επιχειρήσαν να απαντήσουν.

Ποια είναι όμως τα επιχειρήματα όσων, και δεν είναι λίγοι, υποστηρίζουν την αναγκαιότητα της θανατικής ποινής; Στην Αρχαία Ελλάδα ο Ζάλευκος βασίζει την απονομή της ποινικής δικαιοσύνης στο "αντιπεπονθός", δηλαδή στη θεωρία της ανταπόδοσης. Επίσης τον προληπτικό χαρακτήρα της θανατικής ποινής και την εκφοβιστική λειτουργία της επικαλούνται πολλοί ως επιχειρήμα υπέρ της διατήρησής της.

Αναμφίβολα δεν υπάρχει άλλη ποινή που να μπορεί να εκφοβίσει περισσότερο τον άνθρωπο και να τον αποτρέψει αποτελεσματικότερα από το έγκλημα. Παρά ταύτα, οι ανθρωποκτονίες εκ προμελέτης γίνονται παρά το γεγονός της ύπαρξης της ποινής του θανάτου, σ' αυτές ο δράστης πολύ συχνά υπολογίζει ότι θα διαφύγει την ανακάλυψη, τη σύλληψη και την τιμωρία. Το γεγονός τούτο επιβεβαιώνεται και από τα στατιστικά στοιχεία, τα οποία αποδεικνύουν επίσης ότι η εσχάτη των ποινών όχι μόνο δεν αποτρέπει από το έγκλημα αλλά εξαγριώνει και εξαχρειώνει τους ανθρώπους και τους εθίζει στην ιδέα της επιτρεπόμενης εξόντωσης του άλλου, τους ωθεί στη χρήση ανάλογου τρόπου αντίδρασης. Έτσι, στις χώρες όπου γίνονται θανατικές εκτελέσεις εμφανίζεται υψηλή ανθρωποκτόνος εγκληματικότητα. Τούτο, για παράδειγμα, συμβαίνει στις ΗΠΑ, όπου, μάλιστα, οι θανατικές εκτελέσεις προβάλλονται συχνά και από την τηλεόραση.

Το ενδεχόμενο της δικαστικής πλάνης, επίσης, οφείλει να μας κάνει ακόμη πιο διστακτικούς απέναντι στη θανατική ποινή. Η ιστορία βρίθει δικαστικών πλανών και στην αλλοδαπή ποινική βιβλιογραφία υπάρχουν εκτενείς αναφορές σε σωρεία παρόμοιων περιστατικών. Αναγνωρίστηκε επίσημα πως έγιναν και καταδίκες και εκτελέσεις ανθρώπων για αδικήματα που ποτέ δεν διέπραξαν.

Με αυτά και άλλα επιχειρήματα είναι πλέον εφοδιασμένες εκατοντάδες πρωτοβουλίες σε όλο τον κόσμο που μάχονται τη θανατική ποινή. Οι πρωτοβουλίες αυτές, άτυπες και μη, στοχεύοντας στην κατάργηση σε παγκόσμια κλίμακα της εσχάτης των ποινών —με ενδιάμεσο σταθμό μία επίσημη απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ

εναντίον της θανατικής ποινής και υπέρ της αναστολής των εκτελέσεων— υψώνουν όλο και πιο συχνά τη φωνή τους. Ζητούν την υποστήριξη της Διεθνούς Κοινότητας, και ιδιαίτερα των χωρών όπου η θανατική ποινή έχει καταργηθεί. Μια τέτοια περίπτωση είναι η Ελλάδα, της οποίας η συμβολή στον αγώνα κατά της θανατικής ποινής, λόγω και της παράδοσής της, θα μπορούσε να φανεί ιδιαίτερα χρήσιμη και συμβολική.

(Από κείμενο της Ελιζαμπέττα Καζαλόττι που δημοσιεύτηκε στον ημερήσιο τύπο).

A. Να γράψετε στο τετράδιό σας μια περίληψη του κειμένου που σας δόθηκε με 80-100 λέξεις.

Μονάδες 25

B1. Για καθεμιά από τις παρακάτω προτάσεις να γράψετε στο τετράδιό σας το γράμμα αρίθμησής της και δίπλα την ένδειξη **Σωστό** ή **Λάθος**, σύμφωνα με το νόημα του κειμένου.

α. Η διατήρηση της θανατικής ποινής υποστηρίζεται μόνο από τα αυταρχικά καθεστώτα.

β. Το δίκαιο της ανταπόδοσης δικαιολογεί την επιβολή της θανατικής ποινής.

γ. Ο προληπτικός χαρακτήρας της ποινής του θανάτου δικαιολογεί την κατάργησή της.

δ. Στατιστικά στοιχεία βεβαιώνουν ότι η θανατική ποινή λειτουργεί πάντοτε αποτρεπτικά και μειώνει τα προμελετημένα εγκλήματα.

ε. Το ενδεχόμενο της δικαστικής πλάνης είναι σοβαρός λόγος για την κατάργηση της ποινής του θανάτου.

στ. Η προβολή των θανατικών εκτελέσεων από την τηλεόραση αποτρέπει την εγκληματικότητα.

Μονάδες 6

B2. Να καταγράψετε μέσα από το κείμενο δύο επιχειρήματα που επικαλούνται οι υποστηρικτές της θανατικής ποινής και δύο επιχειρήματα που προβάλλουν όσοι ζητούν την κατάργησή της.

Μονάδες 4

B3. "Παρά ταύτα οι ανθρωποκτονίες ... και από την τηλεόραση".

- α.** Να αναφέρετε τον τρόπο πειθούς που χρησιμοποιεί η συγγραφέας στο παραπάνω απόσπασμα.

Μονάδες 2,5

β. Στο ίδιο απόσπασμα να αναγνωρίσετε τα μέσα πειθούς και να σημειώσετε τις φράσεις με τις οποίες καταγράφονται.

Μονάδες 2,5

B4. Για καθεμιά από τις παρακάτω προτάσεις να γράψετε στο τετράδιό σας το γράμμα της αριθμησής της και δίπλα σ' αυτό τη σύνθετη λέξη με πρώτο ή δεύτερο συνθετικό τη λέξη **κόσμος**, που συμπληρώνει σωστά το νόημά της. Σε κάθε πρόταση να χρησιμοποιηθεί διαφορετική λέξη.

α. Η παρουσία πολλών ξένων τουριστών στη Μύκονο προσδίδει στο νησί χαρακτήρα.

β. Η μάχη του Μαραθώνα χαρακτηρίστηκε γεγονός.

γ. Η σημερινή μορφή της οικονομίας συναντά ισχυρές αντιδράσεις.

δ. Η ευρεία καθιέρωση της νέας τεχνολογίας επέφερε αλλαγές στις εργασιακές σχέσεις.

ε. Την τελευταία ημέρα υποβολής των μηχανογραφικών δελτίων των υποψηφίων για τα Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι. παρατηρήθηκε πρωτοφανής

Μονάδες 5

B5. α. "Το γεγονός τούτο επιβεβαιώνεται από τα στατιστικά στοιχεία".

Να μετατρέψετε την παθητική σύνταξη σε ενεργητική.

Μονάδες 2,5

β. "Η ιστορία βρίθει δικαστικών πλάνων και στην αλλοδαπή ποινική βιβλιογραφία

υπάρχουν εκτενείς αναφορές σε σωρεία παρόμοιων περιστατικών".

Να μετατρέψετε την παρατακτική σύνδεση σε σύνδεση καθ' υπόταξη.

Μονάδες 2,5

Γ. Ας υποθέσουμε ότι συμμετέχεις ως εκπρόσωπος της ελληνικής νεολαίας στη Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε. που πρόκειται να αποφασίσει για την κατάργηση της θανατικής ποινής σε παγκόσμιο επίπεδο. Να ετοιμάσεις τη γραπτή εισήγησή σου, στην οποία με στοιχεία από το κείμενο και από τις γνώσεις ή τις εμπειρίες σου, απευθυνόμενος/η στη λογική και στο συναίσθημα των ακροατών σου, θα στηρίξεις τη σχετική πρωτοβουλία του Ο.Η.Ε. και θα σχολιάσεις παράλληλα τον αντίλογο των εισηγητών εκείνων που υποστηρίζουν τη σκοπιμότητα να διατηρηθεί η ποινή του θανάτου. (500-600 λέξεις)

Μονάδες 50

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζόμενους)

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Τα θέματα να μην τα αντιγράψετε στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Καμιά άλλη σημείωση δεν επιτρέπεται να γράψετε. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα.
4. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: Μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΑΡΧΗ ΘΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

Γ' ΤΑΞΗ

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

ΤΕΛΟΣ ΘΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ